

DE ORANJES

De Oranjes

Verrassende feiten die iedereen moet weten

Arendo Joustra
Jeroen Langelaar
Annemarie van Ulden
Jos Widdershoven

Bertram+ de Leeuw Uitgevers

© 2011 *Elsevier* Reed Business
Alle rechten voorbehouden

Redactie José Bernard en Eddy Schaafsma
Omslagontwerp Studio Jan de Boer
Typografie Perfect Service, Schoonhoven

NUR 686
ISBN 9789461560520
www.betramendeleeuw.nl

INHOUD

Voorwoord 19

Lijstjes

TOT WASDOM KOMEN 21

Van republiek tot koninkrijk

OP DE TROON 21

De zes staatshoofden

AFLOSSING 22

Leeftijd in jaren bij inhuldiging

TROUW 22

Langst aangebleven staatshoofd

MET PENSIOEN 23

Data bekendmaking abdicatie

Leeftijd in jaren bij abdicatie of overlijden

HIJ/ZIJ IS NIET MEER... 24

Data van overlijden

STOFFIGE MAPPEN 25

De veertien directeuren van het Koninklijk Huisarchief

ONDERSTEUNING VAN HET STAATSHOOFD 25

De veertien directeuren van het Kabinet der Koningin (Kabinet des Konings)

De hofhouding van koningin Beatrix

Kamerheren

Hofdames

OP VISITE 28

De tien staatsbezoeken van koningin Wilhelmina

De achtentwintig staatsbezoeken van koningin Juliana

De vijftig staatsbezoeken van koningin Beatrix

HET LAND IN 31

Plaatsen die koningin Beatrix bezocht op Koninginnedag

TITULATUUR 33

Predicaten en adellijke titels van Beatrix

De achtenveertig, slapende, titels van de Koning

GEEN GELD, NIET GETELD 37

De rijkste staatshoofden

DE ORANJES 37

De zeventien leden van het Koninklijk Huis

TOEKOMST 39

De lijn van troonopvolging

VAN ADAMS WEGE 40

Leden van de koninklijke familie

HELDEN 42

Acht soorten koninklijke onderscheidingen

HET HEEFT H.M. BEHAAGD... 42

De zes graden van de Orde van Oranje-Nassau

PATRIOTTEN 43

De drie graden van de Orde van de Nederlandse Leeuw

De drie graden van de Huisorde van Oranje-Nassau

MOED, BELEID EN TROUW 44

Militaire Willems-Orde

Nederlandse en buitenlandse eenheden die zijn onderscheiden met de Militaire Willems-Orde

VOLKSLIED 45

De vijftien coupletten van het Wilhelmus

LEVEN OP STAND 50

De zeven adellijke titels

De negentien grafelijke families

De zes ridderlijke families

7

VERHUIZINGEN 52

De locaties van de Troonrede

EEUWENOUDE TRADITIE 52

De Troonredes van koning Willem I

De Troonredes van koning Willem II

De Troonredes van koning Willem III

De Troonredes van regentes Emma

De Troonredes van koningin Wilhelmina

De Troonredes van koningin Juliana

De Troonredes van koningin Beatrix

VERHINDERD 60

De jaren dat de Troonrede niet door de Koning(in) werd uitgesproken

BEATRIX VIERDE 61

Aantal Troonredes per staatshoofd

PREMIÈRES 62

De eerste keren van de Troonrede

VROEGER LANGER 65

De Troonredes van koningin Beatrix, gerangschikt naar het aantal woorden

MP'S ONDER HET GEHOOR 66

Welke premier maakte de meeste Troonredes van Beatrix mee?

GEEN DRAAGVLAK 66

De twee demissionaire kabinetten tijdens Beatrix' Troonredes

KONINKLIJKE PASSAGES 67

Persoonlijke noten in de Troonrede

KASTJE KIJKEN 70

De vijf televisie-interviews met koningin Beatrix

De acht televisie-interviews met prins Willem-Alexander

De vijf televisie-interviews met prinses Máxima

LEIDING 72

Chefs van het Militaire Huis (sinds 1849)

DE STAND DER EDELEN 74

De zeventien voorzitters van de Hoge Raad van Adel

STEUN 75

Beschermvrouwschappen van Hare Majesteit de Koningin

Eenmalige erefuncties (beschermvrouwschappen) koningin

Beatrix

HOOG IN VAANDEL 79

Erelidmaatschappen van Hare Majesteit de Koningin

GEHEIM 80

De Bilderbergconferenties onder voorzitterschap van prins

Bernhard

CADEAUTJES 81

Belangrijkste nationale geschenken

DE CATACOMBEN 83

Personen bijgezet in de grafkelder van de Nieuwe Kerk, Delft

(met datum bijzetting)

Datum bijzetting onbekend

ELDERS BEGRAVEN 87
Niet-bijgezette leden van het Huis Oranje-Nassau

JA, IK WIL... 87
Huwelijken in het Huis Oranje-Nassau (sinds 1815)

VEREEUWIGD 89
Standbeelden van leden van het Koninklijk Huis

PER AUTO, TREIN OF FIETS 91
De 28 plaatsen van de Oranjeroute

ER IS ER ÉÉN JARIG... 92
Verjaardagen van de koninklijke familie

VADERLANDSLIEFDE 94
Nederlandse vlagdagen nationale vlag
De vlagetiquette

DE OUDE DAG 96
Behaalde leeftijden van de familie Oranje-Nassau

'MOEDER DES VADERLANDS' 98
Bijnamen van de Oranjes

'ZO WAARLIJK HELPE MIJ...' 99
De eed voor de Koning

KEFFERTJES 100
De koninklijke honden
Begraven

NAGESLACHT 101
De kinderen en kleinkinderen van Willem I
De kinderen en kleinkinderen van Willem II
De kinderen en het kleinkind van Willem III
Het kind en de kleinkinderen van Wilhelmina
De kinderen en kleinkinderen van Juliana
De kinderen en kleinkinderen van Beatrix

- 'W.A. VAN BUREN' 105
Oranje incognito
- KWART EEUW 106
De 21 leden van het Nationaal Comité Zilveren
Regeringsjubileum koningin Beatrix (2004)
- TE LAND... 108
Bezittingen Koninklijk Huis
- TER ZEE... 109
Koninklijke jachten sinds 1815
- ...EN IN DE LUCHT 111
De vier regeringsvliegtuigen
- ORANJEPERS 111
De drie voorzitters Vereniging Verslaggevers Koninklijk Huis
- VRIJE TIJD 112
De hobby's van koningin Beatrix (in willekeurige volgorde)
- BOM, EI, AANSLAG 112
Incidenten tijdens openbare gelegenheden
- PLOTSELING 114
Koninklijke niet-natuurlijke sterfgevallen
- JA, IK WIL, MAAR... 115
Zes koninklijke paren die geen toestemming kregen voor hun
huwelijk
- REPUBLIKEIN OF GEWOON ZIEK 116
Afwezig bij inhuldiging koningin Wilhelmina op dinsdag
6 september 1898
Afwezig bij inhuldiging koningin Juliana op maandag
6 september 1948
Afwezig bij inhuldiging koningin Beatrix op woensdag
30 april 1980

- 'LEDEN VAN DE STATEN-GENERAAL...' 118
Data inhuldigingsredes
- FEEST 118
Data inhuldigingen staatshoofd
- PENSIOEN 119
Hoe lang nog geleefd na abdicatie
- DIENAREN DES WOORDS 120
Hofpredikanten
- BESPRENKELING 122
Negen dooplechtigheden
- HOLLANDSE RENAISSANCE 123
Twintig weetjes over de Gouden Koets
- ACTE DE PRÉSENCE 125
Aanwezig bij het huwelijk van kroonprins Willem-Alexander en
Máxima Zorreguieta
- LINTJES EN MEDAILLES 127
Onderscheidingen van leden van het Koninklijk Huis (op
alfabetische volgorde)
- VRAGEN OM HAAR HAND 135
Koninklijke huwelijken met toestemming van het parlement
- GERIDDERD 136
Volgorde waarin onderscheidingen worden gedragen
- IN VOGELVLUCHT 141
Geschiedenis van Koninginnedag
- VAN VREEMDE SMETTEN VRIJ 145
Volledige tekst *Wien Neêrlands bloed*
- ONDER DE LOEP 148
De leden van de Commissie van Drie

- TEGEN DE TROON 148
De veertien oprichters van het Republikeins Genootschap
- SJERP 149
Bevorderd tot Ridder Grootkruis in de Orde van Oranje-Nassau
- LINKEDIN 150
Collega-monarchen van Koningin Beatrix
- BASTAARD 151
Vier buitenechtelijke kinderen van de Oranjes
- VEILIGHEID 152
Hoofden Dienst Koninklijke Diplomatieke Beveiliging
- ‘ER IS EEN KINDEKE...’ 152
Bijzonderheden Kersttoespraken van de Koningin
- ERETITEL 153
Ministers van Staat
- TOORN VAN DE TROON 162
Titel minister van Staat afgepakt
- B(R)OMMEN 163
Straffen voor ‘aanslagen’ op de koninklijke familie
- DE RVD-TOP 164
Hoofddirecteuren van de Rijksvoorlichtingsdienst
- REPUBLIKEINEN 165
Vijf anti-monarchistische verenigingen en hun oprichtingsjaar
- UIT DE OUDE WERELD 165
Nederlandse staatshoofden in de Verenigde Staten
- ONDERBROKEN 166
Jaren dat Koninginnedag (gedeeltelijk) werd afgelast

VAK K 166

Kabinetten in de periode-Beatrix

'LEVE DE KONINGIN!' 167

Voorzitters van de Verenigde Vergadering 1815-heden

VOORZITTERSHAMER 170

De zeven vergaderingen van de Raad van State onder leiding van koningin Beatrix

O CANADA! 171

Woonadressen in Canada

GELEERD 171

Eredocenten

SMOKING 173

De vier leden van de Gevleugelde Vrienden

CRASH 173

Vliegtuigongelukken van prins Bernhard

MAKKELIJKER KUNNEN WE HET NIET MAKEN 174

De belastingen die de Oranjes *niet* betalen

VERSTOTEN 175

Adellijke families die zijn geroyeerd

REGELS 176

De Oranjes in de Grondwet

ADIÓS NONINO 181

De muziek tijdens het huwelijk van Willem-Alexander en Máxima

IN NAAM VAN ORANJE 183

Vijf speciaal voor leden van het Koninklijk Huis geschreven muziekstukken

- BERNHARD BROKKENPILOOT 184
Vijftien auto-ongelukken van de Oranjes
- KAPITAAL 186
Tien fondsen van de Oranjes
- WIJZE MANNEN 187
De drie leden van de commissie-Beel
- JUBILEUM 187
De negen leden van het Nationaal Comité 200 jaar Koninkrijk
- KONING VAN DE KERK 189
Tien keer de Troonrede met en zonder bede
- OPMERKELIJK 190
Drie decennia Troonredes van Beatrix
- NEEMT GIJ... 200
Dominees bij huwelijken
- WILLEM DE ZOVEELSTE 201
Twintig Willems sinds 1487
- VAN SCHIMMELPENNINCK TOT RUTTE 203
'Premiers' per staatshoofd
- AAN DE GEOPENDE GROEVE 207
Dominees bij de uitvaart
- 'HULP EN BIJSTAND' 208
Tekst in Nederlands paspoort
- 493X ONDERSCHIEDEN 208
Het predicaat 'Koninklijk'
- UIT ELKAAR 209
Zes Oranje-echtscheidingen
- REGALIA 209
Zes symbolen van koninklijk gezag

OP DE PLANKEN 210

Wie speelden Oranjes in films, series en musicals?

KONINKLIJKE KAMERS 216

Drie zalen in het Tweede Kamergebouw in Den Haag met een 'Oranje' achtergrond

ZELDZAAM 217

De vijf bijeenkomsten van de Verenigde Vergadering

GLIMMENDE PLAK 218

Tien herinneringsmedailles

ONRUST 219

Twee afgezegde staatsbezoeken

VLOTTE PEN 219

De acht boeken van prinses Irene

TIJDELIJK GEZAG 220

Grondwetregels over optreden regent

RECHTERHAND 221

De dertien Grootmeesters, van Willem III tot en met Beatrix

SIDEKICK 222

De negen Grootmeesteressen, van Wilhelmina tot en met Beatrix

OP STAP 223

De acht Stalmeesters, van Wilhelmina tot en met Beatrix

ORANJESTAD 224

Steden waarmee de Oranjes een band hebben

NOTULEN 225

De secretarissen van de Hoge Raad van Adel

BOLWERKEN 226

De oudste sociëteiten